

De naakte klimmer

De boom in zonder bling bling

TEKST: WOLTER (TREESPOTTER) KOK

FOTO'S: WOLTER KOK EN FRANK BRAAT, BRAAT TREESERVICES

Een jaar of tien geleden zaten wij op ons Treehugs-forum te bedenken wat je allemaal nodig had om een goeie boomverzorger te zijn. Daar kwam een hele waslijst aan regeltjes en materialen uit waar ik in 1984 nog nooit van gehoord had.

Eigen initiatief wordt grondig de grond in geboord

Ik kreeg destijds een oude oranje Barrow & Hepburn-gordel die afgezet was met zwart kunstleer. Aan die gordel zat een zitband met vooraan twee driehoekige stalen ringen met daaraan twee stalen Stubai-karabijnhaken met schroefsluiting. Die gordel had toen nog geen schouderbanden of beenlussen. Aan de riem zat voorop een stalen gesp en aan weerszijden zaten op de heupen stalen ogen. Het 'leer' van de gordel was niet overal meer zichtbaar omdat er een dikke koek van oude Lac Balsam-wondpasta op zat.

Strijkijzers

Er lag ook een lijntje voor mij klaar. Dat was een 40 m lange en 3 cm dikke driestrengs geslagen nylon lijn met aan beide uiteinden een lekker vette oogsplits. Aan die lijn zaten aan de uiteinden rondgesplitste lijntjes met een dikte van 16 mm die middels een prusik aan de klimlijn vastzaten.

Ik had een paar mooie rubberen Tretorn-bosbouwlaarzen aan mijn voeten en op mijn hoofd een bouwvakkershelm met grote rood-witte oordoppen. Die oordoppen zaten op de helm tijdens het klimmen om deze niet te verliezen. O ja, ik had ook nog een lekkere dikke veiligheidstuinbroek aan die de kettingzaag op afstand moest houden.

Als kettingzaag hadden wij een Stihl 020AV. Dat waren van die zware strijkijzers die om de haverklap last hadden van pareltjes in de bougie omdat wij toen nog loodhoudende benzine gebruikten waar wij zelf in een verhouding van 1:40 olie in bijmengden.

Dat was het. Daar moesten wij het mee doen. Dat was al het materiaal waarmee wij boomverzorgertje speelden.

Joepie dubbel loepie

Die klimlijn was wel een dingetje. Als je daar met regen mee door de boom klom dan was je de sjaak wanneer je het lijntje even naar boven mocht trekken om aan de andere kant van de boom te gaan werken.

Na een half jaartje kwam ik in contact met de firma Copijn. En wat bleek? Daar hadden ze allemaal moderne klimmaterialen. Ik kreeg mooie nieuwe Jallatte-laarzen met stalen neuzen en de klimlijn was ineens op dieet geweest. Daar kregen wij driestrengs geslagen nylon lijnen

van maar liefst 16 mm dik. Die dunne lijnen waren een genot om mee door de boom te struinen. Ineens had ik geen dikke staart meer die mij terug naar de stam trok. Wij klommen daar volgens het principe dat later bekend werd als het 'Joepie dubbel loepie'-systeem. Beide uiteinden van de klimlijn zaten wederom aan mijn gordel middels prusik-stropjes.

Om de boom in te komen gebruikten wij ladders. Eén van die ladders zette je met twee man tegen de boom en trok je omhoog met een katrollensysteem. Maar dan had je ook wat. Dat ding was 14 m hoog en stond met de laatste meters zo ongeveer verticaal langs de boom omhoog. Neem gerust van mij aan dat dat ding op een gladde kale beukenstam niet mijn favoriete manier was om in de boom te komen. Als ik er nu nog aan denk... brrrr. Maar er was geen andere manier om in hoge kale bomen omhoog te komen. Wanneer die lange ladder nog niet hoog genoeg was dan hadden wij een hele serie aluminium buizen die je in elkaar kon schroeven; boven op één

van die buizen zat een zogenaamde opsteekhaak. Dat was een stalen andreaskruis waarop je dan een bosje van je klimlijn omhoog kon steken om hem over de eerste tak te leggen. Daar waren de stalen karabijnhaken ook weer handig. Die dingen waren lekker zwaar en hadden een mooie grote opening om de lijn met de haak weer naar beneden te trekken.

Zo ben ik ongeveer zeven jaar door geklommen. Het woord innovatie was blijkbaar nog niet uitgevonden in de boomverzorging.

Niks voor Nederlandse boomverzorgers

In 1992 ben ik bij Boomtotaalzorg in Schalkwijk gaan werken. Wij zaten daar in een leuk team met gedreven boomverzorgers. Onze twee bazen werkten samen met een aantal andere boomverzorgers in Nederland en België. Blijkbaar was toen de tijd rijp om zelf te gaan stoeien met materialen. Vanuit Amerika kwam er ineens een riem met aan beide uiteinden een ring. Met die cambiumsaver was

het schuren van de klimlijnen over de takken verleden tijd. Wij klommen nog steeds met driestrengs geslagen klimlijnen, maar ondertussen was de Octoply-klimlijn ook op de markt gekomen. Het voordeel van die lijn was dat hij niet zo draaide. Maar dat draaien vond ik niet zo erg. De Octoply gleed niet zo makkelijk als mijn driestrengs. Het is ongeveer 1994 toen vanuit België een collega van ons met een nieuw klimsysteem op de proppen kwam. Dit was een systeem waarbij wij middels een set ascenders aan de handen en voeten via de klimlijn de boom in kwamen. Die driestrengs nylon lijnen werden ingeruild voor mooie oranje New England High Vee-lijntjes. Die lijnen werden ingekocht in het buitenland omdat hier dat soort dingen niet voorhanden waren.

Toen ik die lijn in Nieuw-Milligen liet zien en vroeg of zij die ook in het assortiment konden opnemen, kreeg ik te horen dat dat niks was voor de Nederlandse boomverzorgers. *Little did they know.*

Vlijmscherpe zaagjes

Jaren gingen voorbij waarbij het klimmen met prusik en twee uiteinden de regel was. Totdat iemand op het idee kwam om te gaan werken met een fliplijn en één uiteinde van de klimlijn met prusik. Het andere uiteinde bleef vanaf dat moment standaard beneden.

De materialen werden lichter, de stalen karabijnhaken met schroefsluitingen waren ondertussen ingeruild voor aluminium versies die op termijn allemaal voorzien waren van driewegsluitingen. Aan de achterkant van de Svensk Trädvård-klimgordel hing nog steeds niets anders dan een Stihl MS200. De jaren verstreken en ik begon in 1998 eigenwijs als ik was, mijn eigen bedrijfje. Ik zag in dat niet alle takken met een motorkettingzaag te lijf hoeven worden te gaan. In die tijd kwam een Japanse fabrikant op de markt met hele mooie, maar vooral ook vlijmscherpe zaagjes. Die zaagjes maken veel slachtoffers; zij het met kleine maar pijnlijke wondjes aan de vingers.

Iedere boomverzorgers die overstapte naar die zagen had zich in het eerste halfjaar toch zeker drie keer in zijn knokkels gehoekt. Wat nou kettingzagen zijn gevaarlijke dingen!? Met de kettingzagen had ik in de jaren daarvoor nog nooit een aanvaring gehad.

De gordels werden comfortabeler en de prusik-knoopjes werden ingeruild door katrolletjes en Valdôtains.

Octoply

Duivelse apparaatjes

In 2006 kwam de Treemotion naar ons toe, en toen was het hek van de dam. Het leek wel of je de boom niet meer in kon komen zonder een hele serie reservekatrolletjes, bandslingen en de meest geniale cambiumsavers. Van die cambiumsavers was toen al jaren de naam omgedoopt tot frictionsavers. Het ging er per slot van rekening om met zo min mogelijk weerstand door de boom te struinen.

Footlocken was ondertussen gemeengoed geworden en de klimknopen werden vervangen door allerlei mechanische duivelse apparaatjes die nog wel eens uit elkaar bleken te vallen. Maar ja, de tijd gaat door en wij kunnen natuurlijk niet stil blijven staan. De fabrikanten van klimmaterialen zijn ondertussen geen boomverzorgers meer die in hun vrije tijd hun eigen materiaal perfectioneren. Het zijn bedrijven met hun verantwoordelijkheden, en met advocaten ...

Het materiaal is tot in den treure getest en uiteindelijk goed bevonden. De klimmer mag alleen nog maar werken met het voor het specifieke doel ontworpen en gefabriceerde materiaal. Eigen initiatief wordt grondig de grond in geboord en afgedaan als levensgevaarlijk.

Touwboer

Met al die materialen aan mijn gordel denk ik weleens met weemoed terug aan de tijd dat wij als 'naakte' klimmers zonder al die blingbling door de bomen vlogen. Je hoorde niemand over gevaar en 'zou je dat nou wel doen?' Wanneer je dacht dat het anders of beter kon, dan ging je naar de touwboer voor een nieuw lijntje en ging je splitsen totdat de boel zo in elkaar zat dat je er gelukkig van werd. En was al dat geknutsel veilig? Tuurlijk wel. Geen van die knutselaars is van ons heengegaan door een falend ringetje, oogje of splitsje.

Het gaat niet om het materiaal ... Het gaat om wat je ervan maakt en wat je ermee doet.

Wij zijn geen apen meer met een 3 cm dikke staart, maar het resultaat moet nog steeds hetzelfde zijn. Wanneer je klaar bent met het trucje dan moet er weer een mooie veilige boom staan. Daarom zijn wij allemaal boomverzorgers geworden, toch?

NB Na het schrijven van dit artikeltje heb ik de volgende dag mijn oude gordel weer eens meegenomen om te proberen. Ik kan daarna maar één ding concluderen. Wij waren toen bikkels. Na tien minuten in die gordel te hebben gewerkt waren mijn heupen beurs en deden mijn bovenbenen pijn. Lang leve de moderne boomverzorgersproducten!

Gordel

Het was niet mijn favoriete manier om in de boom te komen

